

provinciis Africanis ad Carthaginem convenisse; idque revera ex eorum nominibus patet: & postea subjungit eos omnes ex universa provincia Africae venisse. Quomodo enim hæc duo simul stare possint non facile intelligitur, nisi dicas Gratum primò de provinciis civilibus, quæ plures erant numero, loquutum esse, & postea de Ecclesiastica, quæ adhuc unica, sicut temporibus Divi Cypriani, ex pluribus civilibus coalescebat. Verba Grati ^a haud ingrata fore curioso Lectori existimo; si referantur. Ea sunt: *Cum Gratus Episcopus Carthaginensis in Concilio, undè cum Collegis suis, confedisset, & qui ex diversis provinciis Africanis ad Carthaginem convenerunt, Felice Bajanensi, Fortunatiano Raptano, Crescente Vageni, Vindiciano Lacobricensi, Abundantiano Adrumetino, Privato Vegeflitano, Gaudentio Tusdritano, Patricio Sincensi, Quieta Uticensi, Rumulo Thebestensi, quorum manus continentur, idem Gratus Episcopus dixit: Gratias Deo omnipotenti & Christo Jesu, qui dedit malis schismatibus finem, & respexit Ecclesiam suam, ut in ejus gremium erigeret universa membra dispersa, qui imperavit religiosissimo Constantino Imperatori, ut votum gereret unitatis, & mitteret ministros sancti operis famulos Dei Paulum & Macarium. Dei ergo nutu congregati ad unitatem, ut per diversas provincias Concilia celebremus, & universæ provincie Africae Concilium gratia Dei Carthaginem veniret, unde considerantibus vobis cum mea mediocritate tractentur tituli necessarii. Vides quomodo & una & plures provincie in Africa fuisse dicantur. Hæc autem ut vera sint, secundum diversos ordines intelligenda esse, ut puto non renues, unamque scilicet tantum fuisse Ecclesiasticam facile tecum existimabis.*

^a Concil. Carthag. i. in Proemio.

Postea tamen in plures etiam Ecclesiasticas divisa est, aucto numero sedium Episcopaliū, adeo ut omnibus invigilare haud facile esset Carthaginensi Episcopo. Id tamen ea lege factum est, ut in singulis provinciis singuli tantum seniores Episcopi aliis præessent, quasi Vicarii Carthaginensis Episcopi, nullis aliis Metropolitanis institutis. Non enim aucto numero provinciarum, auctus est numerus Metropoleon Ecclesiasticarum & Metropolitanorum, ut de aliis regionibus legitur: sed ea mansit autoritas Episcopi Carthaginensis, ut cunctarum Ecclesiarum sollicitudinem sustineret, ut Clericos ex una in aliam Ecclesiam transferret, Præpositos plebibus vel Ecclesiis constitueret, qui postulati erant, & unde vellet: sicut de seipso loquens testatur ^b Aurelius. Si quas literas scribere Conciliis visum fuerat, eas omnium nomine dictabat, ipsisque subscribebat ^c. Ipse jus habuit visitandarum uniuscujusque provincie Ecclesiarum. Et tu si de tam extraordinaria autoritate dubites, audi Canonis verba ^d: *Honoratus & Urbanus Episcopi dixerunt: & illud nobis verbo mandatum est, ut quia constitutum est in Concilio Hipponensi, singulas provincias tempore Concilii visitandas esse, dignemini etiam (quod hoc anno secundum ordinem distulisti) vel alio anno Mauritaniam provinciam visitare. Aurelius Episcopus dixit: Nunc de provincia Mauritania (propterea quod in finibus Africae posita sit) nihil statuimus: siquidem vicina sunt Barbarico. Sed præstet Deus, ut ex abundanti non pollicentes, venire possimus ad vestram provinciam. Cogitare enim debetis, fratres, quia hoc sibi & Tripolitani & Arzugitani fratres potuerunt exigere, si ratio pateretur.*

V.
AUTHORITAS
EPISCOPI
CARTHAGINENSIS.

^b Concil. 3.
Carth. Can. 45.
^c Conc. Afric.
sub Cælestino
& Bonifacio
Can. 52.
^d Ibid. Can. 19.

Nec omittam quod ipsemet Aurelius asserit alio in Canone ^e, se in Ecclesia Carthaginensi crebrò, ac pene per unamquamque diem Dominicam, ordinandos habere Episcopos. Et quod non tantum ad consecrationem Episcoporum propriæ, hoc est, Proconsularis provincie, consensus ejus requireretur, sed & aliorum quorumcumque Africae, satis patet ex ordinatione Divi Augustini in Hipponensem Episcopum apud Numidas, quam ex ejus licentia & autoritate factam narrat Possidius ^f his verbis: *Egit se- f* ^g *Possidius in vita S. Aug.* *cretis literis apud Præmatem Episcopum sedis Carthaginensis, allegans imbecillitatem corporis sui atatisque gravitatem, & obsecrans, ut Hipponensi Ecclesie ordinaretur Episcopus, qui suæ Cathedræ non jam succederet, sed consecrator accede-*